

24.10.2023

Група № 21

Урок № 3

Тема уроку: « Образ панни – утілення ідеї вічної жіночності й краси в новелі В. Винниченка “Момент”»

Мета уроку: : визначити роль героя-оповідача, навчити здобувачів освіти характеризувати символічний образ Панни, розвивати вміння аргументовано висловлювати власні думки, виховувати почуття поваги до протилежної статі, почуття прекрасного, любові до життя.

Матеріали до уроку:

1. Опрацюйте ст. 202-203 у базовому підручнику: *Українська література (рівень стандарту): підручник для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти/ Олександр Авраменко. – К.: Грамота, 2019. – 256 с.*

2. Законспектуйте матеріал до уроку в робочому зошиті (ОСНОВНЕ):

Герой-оповідач (Шехеризада) – розповідь у творі ведеться від першої особи, проте про самого героя, що розповідає про випадок із свого життя, ми не дізнаємося нічого. Про його біографію, про те, за що він опиняється у в'язниці, ми не дізнаємося жодних подробиць. Здогадуємося лише, що герой належить до молодих революціонерів. Цікавими видаються його філософські роздуми про сенс життя, про красу природи, щасливе й органічне життя живих істот та страждання людини, яка відірвалася від природи.

Муся, панночка із міста – ця дівчина, швидше за все, була пов'язана із революціонерами, які ховалися від поліції. У творі є побіжний опис зовнішності Мусі:

«Сама настояща, городська панна, в гарненьких черевиках, що визирали з-під сукні, з солом'яним бриликом на колінях, з здивовано направленими на мене очима. А очі, як у зляканої лані, променисті, чисті, великі»;

«В темному волоссі їй запуталась соломинка і дрижала над вухом; нижня губа, як у вередливих і гарненьких дітей, була трохи випнута наперед».

Муся – дуже смілива, рішуча дівчина, готова ризикувати власним життям.

В хвилину небезпеки ми бачимо Мусю такою: *“з висмикнутим волоссям, з великими палаючими очима, з міцно стиснутими устами, зігнута... здавалася якимсь дивним, прекрасним звіром, сильним, напруженим, диким”*.

Ми дізнаємося не лише про сміливість дівчини, а й про її характер (приязна, ніжна, з тонкою душею) і про її погляди на життя. Саме її розуміння кохання, слова Мусі про те, що щастя – це лише мить, а далі йде «пошлість» стосунків, є центральною ідеєю автора: *«Щастя — момент. Далі вже буденщина, пошлість. Я знаю вже. Саме найбільше щастя буде мізерним в порівнянні з цим. Значить, зовсім не буде»* (Муся про сутність щастя).

Образ Пани	Цитати
Опис зовнішності	«Сама настояща, городська панна, в гарненьких черевиках, що визирали з-під сукні, із солом'яним бриликом на колінах»
Очі	«А очі, як у зляканої лані, променисті, чисті, великі». «Очі горіли напруженням і були великі, прекрасні»
Сміх	«Ах, якби ви знали, який сміх у неї був! А сміх є дзеркало душі»
Манери поведінки	«Галантно повела вона рукою круг себе» «Вона вийняла з-під свитки хусточку і почала витирати мій лоб із серйозним і заклопотаним поглядом»
Зовнішність екстре-мальних ситуаціях	в «Панна, з повислими на ній соломинками, з великими очима, із суворо застиглою постаттю, здавалася якоюсь фантастичною феєю». «Волосся висмикнулось з-під хустки й дикими, серпосхожими пасмами обіймали лице. Свитка незграбно висіла на плечах і тягнула їх донизу». «З висмикнутим волоссям, з великими палаючими

	<p>очима, з міцно стиснутими устами, зігнута, вона здавалась якимсь дивним, прекрасним звіром, сильним напруженим, диким».</p> <p>«Очі горіли їй, лице дрижало великим, безумним щастям побіди, побіди життя».</p>
Риси характеру	<p>«Убити себе зумію». «А знаєте, мені чогось зовсім не страшно... Цікаво тільки дуже».</p> <p>«—... Ви надзвичайно гарні зараз. — Я не знаю, що треба сказати на це»</p>
Вчинки	<p>«Стражники трусять уже товаришів... Якусь панночку шукають».</p>
Погляди на життя	<p>на «...А ім'я — пошлість». «Як мене вб'ють,... напишіть так: «Мусю вбито на кордоні. Вмерла так, як вмирають ті, що люблять життя». Більше нічого»</p> <p>«— Наше кохання повинно вмерти зараз, щоб, як хтось сказав, ніколи не вмирати».</p> <p>«А вона, ніби дивлячись собі в душу, обривисто-напружено говорила:</p> <p>— Щастя — момент. Далі вже буденщина, пошлість... Саме найбільше щастя буде мізерним в порівнянні з цим. Значить зовсім не буде».</p> <p>«— Я буду носити вас в душі»</p>

Семен Пустун – контрабандист, товариш оповідача. Це другорядний персонаж, у творі він виконує вторинну роль, допомагаючи оповідачеві та Мусі дістатися кордону. Проте є його характеристика, з якої з'ясовуємо, що Семен – людина досвідчена, серйозна, звикла до постійної небезпеки:

Незважаючи на своє пустотливе прізвище, був чоловік поважний і випускати з себе слів без потреби не любив. Сам був «парнишка» дебелий, «гвардійонець», як казали його односельчани, і на всіх через те дивився завжди згори вниз. Ступав помалу, важко, серйозно і навіть, коли ловили

його «харцизники», не мінявся, тільки ще більш насуплювався, очі робились ще меншими, колючими і страшно якимось білили губи».

3. Дайте відповіді на наступні запитання:

- Хто така Панна? Чи відповідає її зовнішність образу городської панни?
- Говорять, що очі — дзеркало душі. У творі В. Винниченко пише, що сміх — це дзеркало душі. Узагальніть і зробіть висновок, яка ж душа була в Панни?
- Як поводи́ла себе у хвилини напруження головна героїня? Опишіть її зовнішність в екстремальних ситуаціях.
- Які риси характеру і вчинки Панни вказують на її життє-любство, рішучість, упевненість, оптимізм, віру в майбутнє? На підтвердження думки наведіть уривки з твору.
- Розкрийте зміст слів чарівної Панни: «А ім'я — пошлість».
- Що найбільше вона любила?
- Як Панна розуміла кохання?
- Чи погоджуєтесь ви, що життя плінне, щастя — це мить, а мить — частинка вічності?

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net .

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.

24.10.2023

Група № 21

Урок № 4

Тема уроку: «Контрольна робота №1. Творчість Ольги Кобилянської, Василя Стефаника й Володимира Винниченка (тест)»

Мета уроку: перевірити знання творчості Ольги Кобилянської, Василя Стефаника й Володимира Винниченка; розвивати пам'ять, увагу, логічне мислення, самостійність, формувати уміння вчитися, виконувати тестові завдання, працювати самостійно, виховувати повагу до творчого доробку митців.

Матеріали до уроку:

Шановні учні, повторіть вивчені раніше біографії та твори Ольги Кобилянської, Василя Стефаника й Володимира Винниченка та виконайте контрольну роботу в робочих зошитах!

Контрольна робота

В.Стефаник, О.Кобилянська, В.Винниченко

I Варіант

(Завдання 1-8 по 0,5 бала)

1. Укажіть ознаку, яка НЕ властива експресіонізму:

А гострота проблем вини і покарання;

Б увага до інтуїтивних осягнень та відтворення внутрішнього світу людини;

В захоплення ідеєю екології;

Г переплітання протилежностей : високого і низького, прекрасного й потворного.

2. Втікачі (В.Винниченко «Момент») після успішного завершення операції відчувають:

А розпач, емоційне знесилення;

Б втому, бажання забутися;

В розчарування, зневагу один до одного;

Г ейфорійний вибух радості, кохання.

3. Тема масової еміграції українського селянства розкрита у творі:

А «Момент» В.Винниченка;

Б «Intermezzo» М.Коцюбинського

В «Новина» В.Стефаника

Г «Камінний хрест» В.Стефаника

4. Яка спільна мета об'єднала в діяльності двох людей – оповідачі і Мусю (В.Винниченко «Момент»)

А прагнення повернутися на Батьківщину;   **Б** втекти з в'язниці;

В перетнути кордон;   **Г** одружитися.

5. Композиційною особливістю новели «Камінний хрест» НЕ Є:

А поділ на сім частин;   **Б** кульмінація в кінці твору;

В розповідь від першої особи;   **Г** діалоги.

6. Символом розпачу від прощання з рідним краєм у новелі «Камінний хрест» є

А горб   **Б** танець   **В** хрест   **Г** камінь

7. Музично-пластичною поемою в прозі назвала новелу Ольга Кобилянської "Valse melancolique":

А Марко Вовчок   **Б** Леся Українка   **В** Ліна Костенко   **Г** Маруся Чурай.

8. О.Кобилянська перші твори починала писати:

А українською мовою;   **Б** румунською мовою;

В німецькою мовою;   **Г** польською мовою

(Завдання 9-12 по 1 балу)

9. Про якого персонажа літературного твору сказано: «Відколи...його запам'ятали в селі газдою, відтоді він мав усе лиш одного коня та малий візок із дубовим дишлем. Коня запрягав у підруку, сам себе у борозну»? (*укажіть героя, автора та назву твору*).

10. Перетнувши кордон, Муся (В.Винниченко «Момент») запропонувала коханому.... Чому?

11. Продовжте цитату: « Від цієї пригоди Іван ходив усе зібганий у поясі, а люди прозвали його.....».

12..Установіть послідовність подій за твором В.Винниченка «Момент»:

1	2	3	4
---	---	---	---

А Оповідач спостерігає життям комах, не обтяженим законами та мораллю;

Б Контрабандист відмовляється переводити втікача через кордон вдень;

В Оповідач знайомиться з фантастичною панною;

Г Утікачі розмовляють в житі, ховаючись від подорожніх.

(Завдання 13 – 2 бали)

13. Дайте визначення новели. Визначте жанрові особливості новел В.Стефаника.

(Завдання 14 – 2 бали)

14. Виконайте одне із завдань:

1) Що змусило Івана Дідуха (В.Стефаник «Камінний хрест») емігрувати до Канади? Як ви вважаєте, чи можна було знайти інший вихід із цієї ситуації?

2) Чи мають майбутнє почуття, які зародилися між героями новели В.Винниченка «Момент»? Чи будуть вони щасливими?

3) Чому, на вашу думку, В.Винниченко назвав свою новелу «Момент»? Чи існує зв'язок між заголовком і ідейним змістом твору?

Фото виконаних завдань надсилати мені на електронну пошту

ledishade@ukr.net .

У темі листа вкажіть ваше прізвище, номер групи та № уроку.